

Datum: 2021-03-15

Ert dnr: N/2020/02300

YTTRANDE Svenska Ridsportförbundet

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Krav på att hålla djur lösgående konsekvenser, övergångsbestämmelser och andra incitament än lagstiftning (rapport 2019:17) (N/2020/02300)

Svenska Ridsportförbundet (SvRF) har fått möjlighet att lämna synpunkter över rapporten Krav på att hålla djur lösgående konsekvenser, övergångsbestämmelser och andra incitament än lagstiftning (rapport 2019:17).

Svenska Ridsportförbundet har efterhört hur de 19 distriktsförbunden ställer sig till rapporten. Hänsyn är tagen till deras synpunkter i svaret nedan.

Sammanfattning

Svenska Ridsportförbundet ställer sig positivt till en övergång från spiltstall till lösgående system som box eller någon form av lösdrift, men efterlyser ett konkret förslag till tidpunkt för övergångsbestämmelsernas införande och ett slutdatum för övergångsperioden, samt ett förslag till omställningsstöd för att ridskolor och stall ska kunna byggas om för att uppfylla kraven på någon form av lösgående system.

Till rapporten Krav på att hålla djur lösgående konsekvenser, övergångsbestämmelser och andra incitament än lagstiftning (rapport 2019:17) vill vi anföra synpunkter på

Inledning

Sammanfattning,

Kapitel 1: 1.1, 1.3

Kapitel 3: 1.1.2

Kapitel 4: 4.1.1

Kapitel 5: 5.2, 5.3.2.2, 5.4.2

Kapitel 6: 6.1.1

Inledning

Regeringen gav Jordbruksverket i uppdrag att utreda konsekvenser av att införa ett krav på att hålla djur lösgående samt behovet av övergångsbestämmelser och undantag från kravet. I uppdraget ingick att analysera och bedöma vad som är en rimlig övergångstid för att djurhållare med befintliga stallar ska kunna ställa om till lösgående system.

Svenska Ridsportförbundet finner att rapporten Krav på att hålla djur lösgående – konsekvenser, övergångsbestämmelser, undantag och andra incitament än lagstiftning, inte innehåller en mer konkret bedömning av vad en rimlig övergångstid för djurhållare är, utan mer ett konstaterande att de flesta tillfrågade menar att det kommer att ta tid.

Sammanfattning

Jordbruksverkets konsekvensrapport har kommit fram till att det är 3 100 hästhållare och 17 500 hästar som påverkas av en övergång från spiltstall till lösgående system som box eller någon form av lösdrift. Kostnaden beräknar man till 1,5-3 miljarder kronor.

Svenska Ridsportförbundet är medvetet om att många av landets ridskolor inte har de ekonomiska resurser som krävs för en ny- eller ombyggnation. Svenska Ridsportförbundet känner också till att det är många ridskolor som har brist på mark, vilket kan medföra att antalet hästar på plats behöver minskas eller att verksamheten måste upphöra, då det inte finns utrymme för utbyggnader. Det kan i sin tur leda till en nedgång i fritidsaktiviteter, vilket också framgår av Jordbruksverkets konsekvensrapport.

För att minska de ekonomiska konsekvenserna och underlätta för bland annat ridskolorna vill Svenska Ridsportförbundet att regeringen inför ett omställningsbidrag för kommande ombyggnader. Vi vill också att regeringen ger ett uppdrag till Riksidrottsförbundet (RF) att se över kriterierna för det anläggningsstöd som går att söka hos RF, men som nu är begränsat till aktivitetsytor, vilket hittills inneburit att stödet inte ansetts vara applicerbart som stöd för stallmiljö. Svenska Ridsportförbundets uppfattning är att stallmiljön i högsta grad är en aktivitetsyta på en ridskola, eftersom en del av undervisningen innefattar hästskötsel före och efter ridlektion samt att praktiskt ta del av kunskap om hästen, vilket är en viktig del i säkerhet med häst.

Svenska Ridsportförbundet vill också understryka att hästens välfärd inte får åsidosättas varken vid nuvarande uppbundna system eller vid krav på boxar eller lösdrift.

Kapitel 1 Bakgrund

1.1 Regeringens uppdrag till Jordbruksverket

Svenska Ridsportförbundet efterlyser en mer konkret bedömning av övergångstiden för djurhållare. Omställning till lösdrift/boxar innebär krav på planering och budgetering. Det behöver därför finnas en bestämd tidsperiod att förhålla sig till.

1.3 Förutsättningar och avgränsningar

Svenska Ridsportförbundet håller med rapporten om att det ska vara tillåtet att tillfälligt binda upp djur vid skötsel, vård mm. Av säkerhetsskäl för är det nödvändigt för aktiva i ridsporten/ridskolorna att kunna ställa upp och sköta hästarna tillfälligt i skötselpiltor, och om nödvändigt kunna stödfodra hästarna individuellt om man väljer att ha hästarna i någon form av lösgående system.

3. Hur många djur hålls uppbundna i system i Sverige?

3.1.1.2 Pågående utveckling mot en högre andel lösgående djur (sidan 12)

När anläggningen/ridskolan/del av anläggningen ägs av kommunen krävs politiska beslut för förändring. I fall där föreningen äger anläggningen men kommunen äger marken, krävs även där politiska beslut.

Svenska Ridsportförbundet vet att dessa processer är tidskrävande. Med rätt anpassad övergångsperiod om förslagsvis åtta till tio år, inkluderande två mandatperioder, så finns å andra sidan möjlighet att med kommunalt stöd få till en minskning av antalet spiltor till förmån för en annan form av uppstallning som boxar eller lösgående system.

För de anläggningar som ligger storstadsnära är den markyta som finns att tillgå liten, vilket kan innebära att det inte går att bygga ut eller kräver större resurser vid projektering m.m.

Det är samtidigt viktigt att de anläggningar som byggs nya eller byggs om, inte byggs för billigt utan med arbetsmiljön för dem som arbetar på ridskolan i åtanke. Miljön behöver också vara bra för de besökande/ridande som kommer till anläggningen.

Ridsporten som fritidssysselsättning får konkurrens av andra aktiviteter, och för att vara ett starkt alternativ för medvetna utövare ska ridsporten uppfattas som etiskt och moraliskt korrekt. Att hästarna har det bra vid såväl lektionsridning som vid enskild ridning är ett viktigt mervärde.

4 Nuvarande lagstiftning i Sverige, Norge, Danmark och Finland

4.1.1 Regler vid nybyggnation

Det finns sedan tidigare krav på att hästar ska hållas lösgående i nybyggda eller ombyggda stallutrymmen, och sedan 1 mars 2019 gäller att hästar inte får hållas i spiltor som byggs efter detta datum. Avsaknaden av ett slutdatum för när alla hästar ska uppställas på boxar eller

lösdrift gör att det saknas ett incitament att planera och budgetera för ombyggnad. I stället bibehålls det som finns, repareras och underhålls i stället.

Kapitel 5 Konsekvenser av att införa ett krav på att hålla djur lösgående

5.2 Djurvälstånd

Svenska Ridsportförbundet instämmer med rapporten, utom i påståendet ”av många anses vara viktigt för hästar” (sidan 22) som är felaktigt formulerat. Med hänvisning till SJVs föreskrift L101, 2. Kapitel 1§, där det står att hästar normalt sett ska hållas så att de ser, hör, känner lukten av och ha daglig fysisk kontakt med andra hästar, så är det, även om alla hästägare håller med, inte bara något många anser. Det är reglerat i föreskriften och stöds av forskning inom området, och är något vi alla ska ta ansvar för.

5.3.2.2 Ekonomiska konsekvenser för djurhållare av hästar (sidan 52)

Svenska Ridsportförbundet vill poängtera att billigare lösningar ofta brukar innebära mer manuella och mindre maskinella lösningar, vilket fördyrar arbetskostnaderna på sikt och kan komma att bidra till dålig arbetsmiljö.

Det är därför av vikt att vid ombyggnad för att förbättra hästarnas boendemiljö också ha personalens arbetsmiljö i åtanke. Lagar och regler om arbetsmiljö måste följas. Samarbete på kommunal nivå när en ombyggnad ska göras är ett extra plus i en sådan process.

5.4.2 Möjliga konsekvenser för föreningsverksamhet och riddagar (sidan 55)

Svenska Ridsportförbundet instämmer, men ser samtidigt att en övergång från uppbundna system med spiltor till frigående med boxar eller i lösgående system kan leda till ökad hästtillgång för ridskolor. Många som idag ska sälja sin ridhäst vill inte göra det till ridskolor om det innebär att hästen ska stå uppbunden i spilta, upp till 16 timmar per dygn med dagens regler. För hästen innebär tiden i spiltan begränsad överblick och kontakt med övriga hästar och aktiviteter, med en vägg som enda utsikt.

6. Diskussion om övergångsbestämmelser, undantag och andra incitament för omställning

6.1.1 Behov av övergångsbestämmelser

En lämplig övergångstid kan minska de negativa effekterna (sidan 63)

Svenska Ridsportförbundet instämmer, och har redan tidigare föreslagit en rimlig omställningstid på åtta - tio år.

Processen för övergång från spiltor till boxar kan ta upp till tio år från det att processen påbörjas. Utöver budget, upphandling, ytterligare beslut så ska kommuninvånarna ha möjlighet att yttra sig vilken ofta försenar byggstarten. Vissa kommuner äger flera

ridanläggningar, eller i vissa fall marken som anläggningen står på, men inte själva anläggningen, omständigheter som också kan försena ett bygge.

Slutkommentar

Om inte statliga ekonomiska incitament blir aktuellt anser vi, framför allt för de verksamheter som kan komma i fråga för kommunalt stöd, att en övergångsperiod om åtta till tio år kan vara en lämplig period för att få igång ombyggnader. Ett tydligt slutdatum ställer krav på kommuner att borga för en bra och jämlik politik genom att stödja fritidsanläggningar där även hästens välfärd säkerställs. Om inte en övergångsperiod införs kommer sannolikt om-/nybyggnad inte göras alls eller först då renoveringsbehov gör det omöjligt att fortsätta. Ett fastställt slutdatum utgör ett nödvändigt incitament till övergång från att ha hästar uppbundna i spiltor till att ha lösgående system som regeringen förespråkat och som tydligt understryks i SOU 2011:75 Ny djurskyddslag.

I detta ärende har generalsekreterare Annika Tjernström varit beslutande. Andrea Barth, Anna Reilly och Peter Kallings har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Lotta Amnestål deltagit.

Synpunkter har inhämtats från Svenska Ridsportförbundets 19 distriktsförbund.